

יפה או לא?

אחת השאלות שריתקו השבוע את אזרחי ישראל, ובעיקר את צופי הטלוויזיה, היתה: האם נאנסי קיטינג'ר היא יפה? בעוד שהתמונות בעיתונים הצביעו על תשובה שלילית, הופתעו צופי הטלוויזיה להיווכח כי רעייתו הנוצרית של שר החוץ האמריקאי היא נחמדה, ולעיתים גם יפה. הדבר תלוי, כנראה, בזווית הצילום. נראה גם שהחן המיוחד של נאנסי טמון בחיוכה ובתנועותיה, המצולמים בטלוויזיה, ואינו בא לידי ביטוי מלא בתצלומי עיתונות דוממים.

העם

המילחמה המיותרת

המילחמה נטושה בצפון —

מבדי שאיש יודע

מדוע, ועל מה

אסא קדמוני, המוחה המיקצועי, הקים השבוע ערימת גרוטאות על איתנועה בר תל-אביב, כדי להפגין נגד קו בר-לב. הוא רצה למשוך את תשומת-הלב לי עובדה, שהוכחה מזמן: שאיש לא החליט מעולם על הקמת קו בר-לב. הקו צמח כימעט באקראי, בשרה ארוכה של אילי-חורים, ללא מחשבה יסודית. כמו כל אנשי-המחאה המיקצועיים, דיי בר אסא קדמוני על העבר, אולם באותה שעה קורה אותו דבר בדיוק — כהווה. איש מאנשי-המחאה לא מחה על כך. ללא שינוי. בצפון נטושה מילחמה חמה. עשרות חיילי צה"ל כבר ניספו בה. אולם איש אינו יודע מי החליט על מילחמה זו, על מה היא נטושה, ומה הם שיי קוליה.

במילחמה זו מתגלות שוב, ללא שינוי, כל אותן מחלות-יסוד שבדקו בישראל מלפני יום-הכיפורים: הקהל מקבל את שטיפת-המוח הרשמית ללא שאלות, הערי תונות הולכת ככלכלב נאמן אחרי ה"הסבר רה" הרשמית, החיילים ממלאים פקודות, והממשלה אינה יודעת מה היא עושה. הכל מוכנים לקבל אוטומטית, כאמיתה מובנת מאליה, את הטענה שהסורים הם שהחליטו על המלחמה, ושהם לבדם ימו אותה, כקלף במשאומתן על הפרדת ה" כוחות. שוב — "אין ברירה", אלא שתאמת אינה פשוטה כלי-כך. לי ישראל יש חלק בייזום מילחמה זו, לא פחות מן הסורים, והמערכה קשורה רק בעקיפין בבעיית המשאומתן להפרדת-ה הכוחות.

כתר החרמון. ליכאורה מתנהלת ה" מילחמה על פיגנות החרמון. החרמון הוא מקום פוטי מאד, יפהפה, משאת-נפשם של מקוררים מימי התנ"ך ועד ימינו. אולם עד לפני זמן קצר מאד, לא חשב אף איש שיש לו חשיבות מכרעת גם לגבי ביטחונה של ישראל. בכל 19 שנות קיום-המדינה בגבולות ה" קו הירוק, שבהן לא שקט הגבול הסורי אף לרגע, לא דיבר איש על הצורך בשי- ליטה על החרמון. לאחר-מכן, במשך שש שנות הקיום לאורך הקו הסגול, הסתפקו גם הקיצוניים ביותר בשליטה על, מוצבי החרמון. איש לא דיבר ולא חלם על שיא-החרמון ושאר המוצבים שנפלו בידי צה"ל, כימעט במיקרה, בשעות האחרונות של מילחמת יום-הכיפורים.

אינה מבוססת על עובדות. איש אינו מציע למסור את הגבעות לצבא הסורי, מחייבי הנסיגה מציעים למקם את כוח-האוי"ם בין הצבאות. לדלל את הקו הסורי הראשון ו" להרחיק את התותחים, מכל הבחינות ה" אלה, תגביר הפרדת-הכוחות המוצעת את ביטחון היישובים, בהשוואה למצב הקיים. אולם היישובים אינם לוחמים, בעצם, נגד ההפרדה. הם חוששים, ובצדק, כי ההפרי- דה תהיה רק הצעד הראשון — ושבעיקרו- תיה יבוא משאומתן לשלום, שיביא כי הכרח להחזרת האוכלוסייה הסורית לאדמת הגולן. היישובים רוצים לסכל מראש את ההתקדמות לקראת השלום, והליכוד פועל מתוך אותו שיקול.

הפאראדוקס: ישובי הגולן הוקמו, כבר יכול, כדי להגן על ביטחון המדינה, עכ" שיו הם תובעים מן המדינה כולה לשפוך את דמה כדי להגן עליהם. תיקרית-ל"ם של מלל. הטענות נגד ההפרדה הן בלתי-רציונליות, מפני שהם מתעלמות מן הברירה הבסיסית, שרק עליה ייתכן ויכוח הגיוני.

אם לא תהיה הפרדת-כוחות בצפון, אין כל ספק שתפרוץ מילחמה חדשה. קרוב לוודאי כי במילחמה כזאת לא תוכל מצ" רים לעמוד מנגד, והמילחמה תהיה שוב דורחותית, ואולי גם תלת-חזיתית. ייתכן מאד שבמילחמה כזאת יתערבו הסובייטים, כדי לבצר שוב את מעמדם בעולם הערבי. אין ביטחון שארצות-הברית תחוש לעזרת ישראל, אם זו תסכל את יוזמת קיטינג'ר. השאלה ההגיונית היא: מה חשוב יותר? החוקת תילי קוניטרה, המאפשרים "תצי- פית" — או נמיעת מלחמה, שבה יופעלו טילים נגד ערי ישראל?

הממשלה

הכל תלוי במהירות השינוי

האם איכר יצח קרבין

את התנופה?

עוד לפני שבוע היה נדמה שיש ליצחק רבין סיכוי גדול לחולל מהפכה, או לפחות הפיכה, במערכות השלטון.

הדרך היתה פתוחה בפניו. בררית עם שימעון פרס, יכול היה להקים מייד ממש" לה חדשה, בתמיכת ל"ע ור"צ, אפילו כי ממשלת-מעוט של המערך בלבד. הוא יכול היה לסלק מן השלטון את כל הגווארדיה הזקנה והמשומשת, להקים ממשלה שתהיה כולה חדשה, רעננה, טרייה.

היוזמה היתה בידיו. אילו פעל במהירות, בתנופה ובהחלטיות, לא היה איש מעז לעמוד בדרכו.

בתאוצת החידוש יכול היה להגיע לי בחירות חדשות, תוך כמה חודשים, ולהי- ציג בפני הבוחר את עצמו כראש מהנה מתחדש.

בתוך הביצה. ככל שעברו השעות והימים, פחת וקטן סיכוי זה. רבין נרתם לכל המהלכים השיגרתיים ה" —

אולם לפתע נסתבר כי השליטה בשיא- החרמון היא חיונית בהחלט. מושגים כמו "עמדת-צפייה", שהיו שייכים בעבר לי- מילון הטקטי של חיילים, הפכו לפתע למושגים מקודשים של עיתונאים ופוליטי- קאים. בגלל עמדות-תצפית אלו נהרגים עתה חיילים בסיטונות.

מי החליט? מי החליט על כך? ה" ממשלה המפורטת, שחבריה עסוקים עד למעל הראש בסיכסוכיהם האישיים? שר- הביטחון, הכופר בעקרון האחריות המי- ניסטרילית? הרמטכ"ל החדש, שנכנס זרועתה לתפקידו, ושנתמנה לתפקיד מבלי שאיש בחן מראש את השקפתו והצבא- יות?

קרוב לוודאי שבעתיד יתגלה, כי איש לא החליט על מילחמת-החרמון, כשם ש- איש לא החליט על מלחמת-ההתשה ועל בניית קו בר-לב. זה פשוט קרה. הצד המחירי ביותר בפרשה זו הוא ש- אין כימעט ספק שישראל תרד בקרוב מ- פיסגות החרמון, במסגרת הסכם הפרדת- הכוחות. מעולם לא נדרש מחיילים בקלות- דעת רבה יותר, בחוסר-מחשבה מוצנע יו- תר, לחרף את נפשם למען מטרה מפקו- פקת יותר.

מדיניות

על תילים וטילים

הברירה היא פשוטה: הפרדת-כוחות או מילחמה חדשה בשתי החזיתות

בסודי-סודות ניהלה הממשלה המפורטת את המשאומתן עם הנרי קיטינג'ר בעניין הפרדת-הכוחות. שיקוליה ומחשבותיה — אם אומנם היו לה כאלה — הגיעו לאוזני הציבור רק מכלי שני.

גולדה מאיר נאמה על "עמידה איתנה", בסיגנון שמלפני יום-הכיפורים. אנשי "אף שעל" אירגנו מסע גדול לי- "הזעקת הציבור". ישובי רמת-הגולן יצאו למאבק, בעזרת הליכוד, נגד הצעות קיטינג'ר ג'ר.

מתנה-השלום המפוצל והמפולג לא גש- מע כלל. הל"ע לא יכלו לדבר, מפני שהם עצמם הקימו ישובים ברמת-הגולן, והפכו עתה שבויים של מעשיהם. פלגי השינוי ו" המחאה התרכזו בנושאים פחות מסוכנים. על הנושא החשוב ביותר לגורל המדינה, לא היה השבוע שום ויכוח הגיוני שפוי.

צעקה מניעת. זעקת היישובים ברמה היתה בבחינת מערכה-מונעת. כי קיטינג'ר לא הציע לסלק, לפי שעה, אף ישוב ישר- אלי אחד.

הטענה שנסוגת צה"ל מקוניטרה ומן הגבעות הסמוכות תסכן את היישובים —

השבוע החליט העובד-הציוני, הנרוע ההתיישבותית של ל"ע, להמשיך בהתנח- לות בכל השטחים המוחזקים.

ישנים. הוא נכנס להיברות חסרת-שחר עם המפד"ל, שאינה מסוגלת עוד, בגלל בעייתיות הפנימיות, להיכנס לקואליציה. למעשה כבר הפכה המפד"ל לגלגל החמיר שי של הליכוד.

אחרי שהפסיד כמה ימים בצורה זו, כבר עליו יותר ויותר להחץ של זקני מיפלגה. פינחס ספיר, אבא אבן ושאר הוותיקים פתחו במגעים כדי להבטיח את המשך כהונתם בממשלה, למרות מערכת החתי- רות וההשמצה שנפתחה נגדו. שולמית אלוני ניסחפה למערכת ההשמצות נגד רבין, מבלי לדעת איך ומדוע. ל"ע פולו לעבר פינחס ספיר, נזהרו שלא לקלקל את היחסים הכדאיים עימו.

כך, מיום ליום, שקע רבין יותר בתוך הביצה הישנה. השבוע עוד היו האופציות פתוחות בפניו. אבל הן נסגרו במהירות — ויהד עימן הלך והצטמצם הסיכוי לחידוש הגדול.

מיפלגות

למי איכפת

שהמדינה חחרסק?

משה דיין פוגע

בקודקטיביות הרעיונית

שי מ"פ"ם

מה שלא הצליחו לעשות סטאלין, גולדה והמפד"ל, עלול לעלות בידינו של שר- הביטחון משה דיין: הוא עלול להבקיע חריץ בחומת הקולקטיביות הרעיונית של מ"פ"ם. המנהיגות ההיסטורית של המפלגה, נחלקה השבוע בפומבי סביב השאלה כיצד יש להעריך את אישיותו של משה דיין וכיצד יש למדוד את תרומתו ההיסטורית של עם ישראל.

העלה את הבעיה לראשונה מרדכי בנטוב, מי שהיה בין השנים '61-1955 שר-הפיתוח בממשלת ישראל מטעם מ"פ"ם. בנטוב (74), חבר קיבוץ שומרי-העמק, פירסם לפני שבועיים בחוות, המוסף השבועי של על השומר, מאמר התקפה על משה דיין תחת הכותרת מדוע לנפח סוס מת. בין השאר נכללה באותו מאמר פיסקה חריפה ביותר בה האשים בנטוב את דיין בהאשמה, ה" הולכת ונפוצה יותר ויותר מאחורי-הקלעים הפוליטיים בישראל, לפיה מתכונן משה דיין להשאר אחריו — אחרי שינטוש את מיישרד-הביטחון אדמה חרוכה, במגמה ל" הכשיל את שר-הביטחון שיבוא אחריו, מבלי לשקול כלל את הנזק העולול להיגרם כתוצאה מכך לביטחון-ישראל.

לרוק לבלבים. רשימה זו של בנטוב העלתה את חמתו של מנהיגה הרשמי של (המשך בעמוד 15)